

Q Ə R A R

21 sentyabr 2015-ci il

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Cinayət kollegiyası
Hakimlər – Abbasov Mirzəli Əbdüləli oğlu (sədrlik edən və məruzəçi), Babayev Qədim Xalid oğlu və Murquzov İlqar Mustafa oğlundan ibarət tərkibdə,
Məhkəmə iclas katibi – Məmmədov Fəxri Afiq oğlu,
Dövlət ittihamçısı – Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu DİMİ-nin apellyasiya və kassasiya instansiya məhkəmələrində dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə Şöbəsinin prokuroru Dəmirli Orxan Novruz oğlunun,
Məhkumlar – XXXvə XXXV,
Müdafiəçilər – Bakı şəhəri 1 saylı hüquq məsləhətxanasının vəkilləri İbişov Nadir Həsənqulu oğlu və Ələmov Elvin Dadaş oğlunun iştirakları ilə,

31 oktyabr 1983-cü il tarixdə Yevlax rayonunda anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, subay, orta təhsilli, məhkumluğu olmayan, “Mazarina” MMC-də işləyən, Yevlax rayonu, Pişəvəri küçəsi ev 14 mənzil 5 ünvanında qeydiyyatda olan və Bakı şəhəri Binəqədi rayonu, F.Rüstəmov küçəsi ev 36 ünvanında yaşayan, barəsində başqa yerə getməmək haqqında iltizam qətimkan tədbiri seçilmiş

XXXAzərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi ilə,

06 iyul 1982-ci il tarixdə Bakı şəhərində anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, evli, orta təhsilli, əvvəllər məhkum olunmamış, “Faber” MMC-də işləyən, Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu, Kürdəxanı qəsəbəsi, Meyvə tingliyi ev 11 ünvanında qeydiyyatda olan və Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Hövsan qəsəbəsi O.Şabanov küçəsi yeni sahə ünvanında yaşayan, barəsində başqa yerə getməmək haqqında iltizam qətimkan tədbiri seçilmiş

XXXV Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi ilə məhkum olunmalarına dair Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmündən məhkumlar XXXvə XXXXtərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətləri üzrə işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq,

m ü ə y ə n e t d i :

Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli 1(003)-168/2015 sayılı hökmünə əsasən (sədrlik edən hakim Z.Ə.Axundova) XXXAzərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi ilə təqsirli bilinərək 1 il 6 ay müddətinə nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququndan məhrum edilməklə, cəzasını məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməklə 2 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmişdir.

Hökmlə həmçinin XXXXAzərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi ilə təqsirli bilinərək 1 il 6 ay müddətinə nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququndan məhrum edilməklə, cəzasını məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməklə 2 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmişdir.

Birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən XXXona görə təqsirli bilinib məhkum edilmişdir ki, o, "İsuzu NKR 55E" markalı, HO18382 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobili idarə edərkən yol hərəkəti qaydalarını pozaraq ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ağır dərəcəli bədən xəsarəti almasına səbəb olmuşdur.

Belə ki, XXX28.11.2014-cü il tarixdə saat 10:30 rdələrində Bakı şəhəri Xəzər rayonu Hava Limanı-Zığ şossesi yolunda idarə etdiyi "İsuzu NKR 55E" markalı, H018382 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə hadisənin qarşısını almağa texniki imkanı olduğu halda "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 65-ci maddəsinin 1-ci və 3-cü hissələrinin (4.1.1 «Düzünə hərəkət» məcburi hərəkət istiqaməti yol nişanının) tələblərini pozaraq, yəni məcburi hərəkət istiqaməti nişanları sürücülərə nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin icazə verilmiş istiqamətini göstərir və «Yol hərəkəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununun 42-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin tələblərini pozaraq, yəni sürücü yerdəyişməzdən, dönməzdən qabaq müvafiq istiqamətə dönmək üçün xarici işıq siqnallarının köməyi ilə siqnal verməli olduğu halda buna əməl etmədiyindən XXXV idarə etdiyi "Volkswagen Jetta" markalı, 99-AG-715 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə yolun eyni istiqamətində toqquşmuş, nəticədə ehtiyatsızlıqdan "Volkswagen Jetta" markalı, 99-AG-715 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobilin sürücüsü olan XXXXsağ baldırın solğun qəhvəyimtil rəngli piqmentasiya sahəsi qançır izi kimi sağlamlığa zərərverməyən xəsarətə aid olduğuna görə dərəcəsi təyin olunmayan, sərnişinlər QQQsol saidin solğun qəhvəyimtil rəngli piqmentasiya sahəsi qançır izi kimi sağlamlığa zərərverməyən xəsarətə aid olduğuna görə dərəcəsi təyin olunmayan, KKKsağ əlin əzilmiş yarası, sağ bud sümüyünün qapalı sınığı kimi sağlamlığın uzun müddətə pozulmasına səbəb olan az ağır dərəcəli zərərverməyə aid, KKK qızı baş-beyinə qansızma, baş-beynin sərtqişaüstü (epidural) hematoması, alın sümüyünün və sağ gicgah sümüyünün yerdəyişməmiş sınığı, kəllə əsasının sınığı, sağ gözaltı nahiyənin qançır kimi həyat üçün təhlükəli olan sağlamlığa ağır dərəcəli zərərverməyə aid bədən xəsarətləri almışdır.

Birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən XXXXona görə təqsirli bilinib məhkum edilmişdir ki, o, "Volkswagen Jetta" minik markalı, 99-AG- 715 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobili idarə edərkən yol hərəkəti qaydalarını pozaraq ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ağır dərəcəli bədən xəsarəti almasına səbəb olmuşdur.

Belə ki, XXXX28.11.2014-cü il tarixdə saat 10:30 radələrində Bakı şəhəri Xəzər rayonu Hava Limanı-Zığ şossesi yolunda idarə etdiyi "Volkswagen Jetta" markalı, 99-AG-715 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə hadisənin qarşısını almağa texniki imkanı olduğu halda «Yol hərəkəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununun 36-cı maddəsinin 1-ci maddəsinin 3-cü bəndinin tələblərini pozaraq, yəni yol hərəkəti üçün təhlükəsiz şərait yaratmalı, öz hərəkətləri və ya hərəkətsizliyi ilə digər hərəkət iştirakçılara, onların nəqliyyat vasitələrinə və başqa əmlaka zərər verməməli və «Yol hərəkəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununun 42-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin tələblərini pozaraq, yəni hərəkət istiqamətini dəyişdirməsi ilə əlaqədar apardığı maneə təhlükəsiz olmalı və hərəkətin digər iştirakçıları üçün maneə yaratmamalı olduğu halda buna əməl etmədiyindən XXX idarə etdiyi "İsuzu NKR 55E" markalı, HO18382 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə yolun eyni istiqamətində toqquşmuş, nəticədə ehtiyatsızlıqdan "Volkswagen Jetta" markalı, 99-AG-715 dövlət qeydiyyat nişanlı

avtomobilin sərnişinləri QQQsol saidin solğun qəhvəyimtil rəngli piqmentasiya sahəsi qançır izi kimi sağlamlığa zərərverməyən xəsarətə aid olduğuna görə dərəcəsi təyin olunmayan, KKKsağ əlin əzilmiş yarası, sağ bud sümüyünün qapalı sınığı kimi sağlamlığın uzun müddətə pozulmasına səbəb olan az ağır dərəcəli zərərverməyə aid, Kərimova Nəzrin Şahin qızı baş-beyinə qansızma, baş-beynin sərtaşıüstü (epidural) hematoması, alın sümüyünün və sağ gicgah sümüyünün yerdəyişməmiş sınığı, kəllə əsasının sınığı, sağ gözaltı nahiyənin qançır kimi həyat üçün təhlükəli olan sağlamlığa ağır dərəcəli zərərverməyə aid bədən xəsarətləri almışdır.

Hökmdən narazı qalan məhkum XXXapellyasiya şikayəti verərək Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, ona təqsirli bilindiği maddənin sanksiyasının aşağı həddində cəza təyin edilməsini xahiş etmişdir. Məhkum apellyasiya şikayətini onunla əsaslandırılmışdır ki, birinci instansiya məhkəməsinin hökmü qanunsuz və əsassızdır. Belə ki, ona təyin olunmuş cəza müddətində o, heç bir ölkəyə gedə və gələ bilməyəcək, uzun müddətə təyin olunmuş cəza onun vəziyyətini daha da çətinləşdirəcəkdir. Bundan başqa, o, zərər çəkmiş şəxslə barışmış, törətdiyi əmələ görə peşimanlığını bildirmiş, zərər çəkmiş şəxsin ona qarşı heç bir şikayəti və tələbi yoxdur. Məhkəmə ona cəza təyin edərkən ehtiyatsızlıqdan cinayət hadisəsi törətməsini, hadisənin baş vermə mexanizmini, iş üzrə cəzanı ağırlaşdıran halların olmamasını, eyni zamanda təyin edilən cəzanın sosial ədalətin bərpasını təmin edib-etməməsini nəzərə almamış və ona ağır cəza təyin etmişdir.

Hökmdən həmçinin narazı qalan məhkum XXXXapellyasiya şikayəti verərək Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, ona təqsirli bilindiği maddənin sanksiyasının aşağı həddində cəza təyin edilməsini xahiş etmişdir. Məhkum apellyasiya şikayətini onunla əsaslandırılmışdır ki, birinci instansiya məhkəməsinin hökmü qanunsuz və əsassızdır. Belə ki, ona təyin olunmuş cəza müddətində o, heç bir ölkəyə gedə və gələ bilməyəcək, uzun müddətə təyin olunmuş cəza onun vəziyyətini daha da çətinləşdirəcəkdir. Cinayət hadisəsi nəticəsində həyat yoldaşı ağır bədən xəsarəti almış və uzun müddətli yataq xəstəsi olmaq məcburiyyətində qalmışdır. Həyat yoldaşının ayağında mil var və onun əməliyyatı üçün o, xarici ölkəyə getməlidir. Lakin, ona təyin olunmuş uzun müddətli cəza buna imkan vermir. Bundan başqa, o, zərər çəkmiş şəxslə barışmış, törətdiyi əmələ görə peşimanlığını bildirmiş, zərər çəkmiş şəxsin ona qarşı heç bir şikayəti və tələbi yoxdur. Məhkəmə ona cəza təyin edərkən ehtiyatsızlıqdan cinayət hadisəsi törətməsini, hadisənin baş vermə mexanizmini, iş üzrə cəzanı ağırlaşdıran halların olmamasını, eyni zamanda təyin edilən cəzanın sosial ədalətin bərpasını təmin edib-etməməsini nəzərə almamış və ona ağır cəza təyin etmişdir.

Məhkəmə iclasında məhkum XXXvə onun müdafiəçisi İbişov Nadir Həsənqulu oğlu hər biri ayrı-ayrılıqda apellyasiya şikayətini müdafiə edərək Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, həmin hökmlə İ.A.Hümbətova təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsini xahiş etdilər.

Məhkəmə iclasında məhkum XXXXvə onun müdafiəçisi Ələmov Elvin Dadaş oğlu hər biri ayrı-ayrılıqda apellyasiya şikayətinin dəlillərinə uyğun çıxış edərək Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, XXXXtəyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsini xahiş etdilər.

Məhkəmə iclasında dövlət ittihamçısı Dəmirli Orxan Novruz oğlu apellyasiya şikayətlərinin dəlillərini əsassız hesab edərək bildirdi ki, məhkumlar XXXvə XXXV Azərbaycan Respublikası CM-nin 263.1-1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş cinayət əməlini törətmələri iş materialları ilə tam sübuta yetirilmişdir. Digər tərəfdən birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən məhkumlara cəza təyin edilərkən cəzanı yüngülləşdirən hallar kifayət qədər nəzərə alınmış, təyin

olunmuş cəzalar törədilmiş cinayətin xarakterinə və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə uyğundur. Odur ki, Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilmədən saxlanılmasını, apellyasiya şikayətlərinin təmin olunmaması barədə qərar qəbul edilməsini xahiş etdi.

Məhkəmə kollegiyası cinayət işinin materiallarını araşdırıb, apellyasiya şikayətlərinin dəlillərini müzakirə edərək, məhkumlar və onların müdafiəçilərinin apellyasiya şikayətlərinin təmin edilməsi, dövlət ittihamçısının apellyasiya şikayətlərinin təmin edilməməsi haqqında fikirlərini dinləyərək hesab edir ki, apellyasiya şikayətləri təmin edilməməli, Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmü dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası CPM-nin 397.1-ci maddəsinə görə apellyasiya instansiyası məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən işin faktiki hallarının müəyyən edilməsinin, habelə cinayət qanununun və bu Məcəllənin normalarının tətbiq edilməsinin düzgünlüyünü yoxlayır.

Həmin Məcəllənin 397.2-ci maddəsinə görə isə birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən müəyyən edilmiş faktiki hallar apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən yalnız apellyasiya şikayətinin və ya apellyasiya protestinin hüduqlarında yoxlanılır. Birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən cinayət qanununa və bu Məcəllənin normalarına riayət edilməsi apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən apellyasiya şikayətinin və ya apellyasiya protestinin dəlillərindən asılı olmayaraq yoxlanılır.

Məhkumlar XXXvə XXXXtərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətlərində işin birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən müəyyən edilmiş faktiki halları və əməllərin hüquqi tövsifi məsələsi mübahisələndirilməmiş, şikayətlərdə yalnız onlara təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsi xahiş edilmişdir.

Məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətlərinin həmin dəlillərini əsassız hesab edərək qeyd edir ki, məhkumlar XXXvə XXXXtəyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsi üçün heç bir əsas yoxdur.

Belə ki, birinci instansiya məhkəməsi məhkum olunmuş şəxslərin cəza məsələsini həll edərkən, XXX münasibətdə onun cəzasını yüngülləşdirən hallar kimi əməldən peşiman olmasını və zərər çəkmiş şəxsin ona qarşı şikayət və tələbinin olmamasını, XXXXmünasibətdə isə cəzanı yüngülləşdirən hallar kimi hadisələrin təsadüfi axarı zəmnində ilk dəfə az ağır cinayət törətməsini, himayəsində iki azyaşlı uşağının olmasını, zərər çəkmiş şəxsin ona qarşı şikayət və tələbinin olmamasını, hər iki şəxsə münasibətdə cəzanı ağırlaşdıran halların müəyyən edilməməsini, törədilmiş cinayət əməlinin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə, cinayətin törədilməsi halını, onların şəxsiyyətlərini nəzərə alaraq, təqsirli bilindikləri maddənin sanksiyası həddində təyin etmişdir.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 58.3-cü maddəsinə görə cəza təyin edilərkən törədilmiş cinayətin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsi, təqsirkarın şəxsiyyəti, o cümlədən cəzanı yüngülləşdirən və ağırlaşdıran hallar, habelə təyin olunmuş cəzanın şəxsin islah olunmasına və onun ailəsinin həyat şəraitinə təsiri nəzərə alınır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun “Məhkəmələr tərəfindən cinayət cəzalarının təyin edilməsi təcrübəsi haqqında” 25 iyun 2003-cü il tarixli, 4 sayılı qərarında məhkəmələrə tövsiyə olunur ki, hər bir konkret halda təqsirləndirilən şəxslərə təyin edilən cinayət cəzası Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8-ci maddəsinə müvafiq olaraq cinayətin törədilməsi şəraitinə, təqsirkarın şəxsiyyətinə uyğun olmaqla ədalətli olmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8.1-ci maddəsinə görə cinayət törətmiş şəxs haqqında tətbiq edilən cəza və ya digər cinayət-hüquqi xarakterli tədbirlər ədalətli olmalıdır,

yeni cinayətin xarakterinə və ictimai-təhlükəlilik dərəcəsinə, onun törədilməsi hallarına və cinayət törətməkdə təqsirli bilinən şəxsin şəxsiyyətinə uyğun olmalıdır.

Həmin Məcəllənin 41.2-ci maddəsinə görə cəza sosial ədalətin bərpası, məhkumun islah edilməsi və həm məhkumlar, həm də başqa şəxslər tərəfindən yeni cinayətlərin törədilməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə tətbiq edilir.

Ədalətlik prinsipi onu tələb edir ki, təyin olunan cəza törədilmiş cinayətin ağırlığına, cəmiyyətdə doğurduğu təsirə, digər tərəfdən cinayət törətmiş şəxsin şəxsiyyətini səciyyələndirən hallara uyğun olmalıdır. Cəza təyini zamanı qeyd olunan tarazlıq pozulduqda ədalət prinsipinin tələbləri pozulmuş olur.

Beləliklə, məhkəmə kollegiyası cinayət qanununun yuxarıda qeyd olunan normalarının tələblərini və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun göstərilən qərarının tövsiyələrini nəzərə alaraq hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən XXXvə XXXXtəyin edilmiş cəzalar onların şəxsiyyətlərinə, törətmiş olduqları cinayətin xarakterinə və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə uyğundur. Birinci instansiya məhkəməsinin hökmü ilə cəza təyin edilərkən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8, 41, 58, 59, 61-ci maddələrinin tələblərinə riayət olunmuş, onlara təqsirli bilindikləri cinayət qanununun maddəsinin sanksiyası ilə müəyyən edilmiş həddlər daxilində, cəzanın məqsədlərini təmin edən, qanuni, əsaslı və ədalətli cəza təyin edilmişdir.

Yuxarıda qeyd olunanlara və Azərbaycan Respublikası CPM-nin 397.1, 397.2, 398.1.1 və 405-ci maddələrini rəhbər tutaraq Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin cinayət kollegiyası

q ə r a r a   a l ı r :

Apellyasiya şikayətləri təmin edilməsin.

Bakı şəhəri Xəzər rayon məhkəməsinin XXXvə XXXV barəsində olan 08 iyul 2015-ci il tarixli 1(003)-168/2015 sayılı hökmü dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qərar elan olunduğu andan dərhal sonra qüvvəyə minir.

Qərardan Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 410-cu maddəsində göstərilən müddətlərdə, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin cinayət kollegiyasına kassasiya şikayəti və ya kassasiya protesti verilə bilər.

Hakimlər:

(sədrlik edən və məruzəçi)

Mirzəli Abbasov

Qədim Babayev

İlqar Murquzov

Əsli ilə düzdür

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin hakimi:

M.Ə.Abbasov